

Ermənistanın baş naziri yenə pat vəziyyətinə düşdü

Küçə adamından baş nazir pilləsinə kimi irəliləmiş Nikol Paşinyanın amerikalı iş adamı Corc Sorosun təsis etdiyi Soros Açıq Cəmiyyəti (Soros Fondu) tərəfindən dəstəkləndiyi indi həm yerli, həm də beynəlxalq ictimaiyyətin nümayəndələrinə gün kimi aydınlaşdır. Paşinyanın 2018-ci ildəki küçə yürüşləri, mitinqləri və kütləvi aksiyalarının arxasında, əslində, hansı qüvvələrin dayandığı getdikcə özünü açıq şəkildə bürüzə verir. Ermənistanda anti-sorosçuların həbsi də bunun bariz nümunəsidir.

Hakimiyyəti ələ keçirən gündən ölkədə korrupsiya adı ilə həbslərin başlanması ilə baş nazirin “əsas fəaliyyəti” ni qisasçılıq üzərində qurması artıq hər kəsə bəlli oldu. Onun əsas işini bir kənara qo-yub tez-tez işgal altında olan Azərbaycan ərazilərinə safər etməsi, burada müxtəlif tədbirlərdə sərsəm bəyanatlar verməsi, beynəlxalq təşkilatların tədbirlərində bir cür, Ermənistanda başqa formada danışması bu adam haqqında kifayət qədər rəy formalasdırı: Ermənistanda baş naziri qeyri -ciddi adamdır və münaqişənin nizamlanmasında heç bir irəliləyiş olmaya-çaq. Əksinə, beynəlxalq təşkilatların səyi və Azərbaycanın razılığı ilə yoluna qoyulmuş danışqlar prosesinin də üstündən xətt çəkir. Çünkü beynəlxalq aləmdən bixəbər olan Paşinyan əvvəlcə danışqlar prosesində Dağlıq Qarabağın da tərəf kimi iştirak etmək tələbini irəli sürdü. Çətinliklə də olsa, onu başa saldırlar ki, Dağlıq Qarabağ müstəqil respublika deyil və indiyə qədər dünyanın heç bir ölkəsi, heç bir beynəlxalq təşkilati, o cümlədən Ermənistanda özü tərəfindən bu vaxta qədər tanınmayıb. Həmçinin işgal altında olan Azərbaycan ərazilərində indiyədək keçirilən seçkilərin də nəticəsi tanınmayıb. Ona görə də Dağlıq Qarabağın danışqlar prosesində tərəf kimi iştirakı qeyri-mümkündür və bu, beynəlxalq hüquq normalarına tamamailə ziddir. Paşinyana onu da başa saldırlar ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın BMT səviyyəsində tanınmış ərazi bütövlüyüne daxildir.

Ermənistanda baş nazirinin Dağlıq Qarabağ məsələsini bu dərəcədə qabartması, “Dağlıq Qarabağ Ermənistandır.” deməsi, əslində, yerli əhalinin diqqətini ölkədə baş verən qanunsuzluqdan, özbaşınlıqdan, acliq və səfalətdən yayındırıb bu istiqamətə cəlb etmək idi. Çünkü onun Ermənistana rəhbərlik etdiyi dövrə ölkədə yeni iş yerlərinin açılması, iqtisadiyyatın möhkəmləndirilməsi, beynəlxalq aləmət ineqrasiyası, əsgər ölümlərinin

qarşısının alınması, demokratik prinsiplərin inkişafı istiqamətində bir addım da irəliləş müşahidə olunmurdu. Paşinyana qarşı etirazlar getdikcə genişləndirdi. O isə bu narazılıqların qarşısını zorakılıqla, təhdidlə, həbslərlə alırdı. Belə həbslərin növbəsi artıq parlamentə gəlib çatdı.

Həmisi Azərbaycanda baş verən ən kiçik hadisələri insan hüquq və azadlıqlarının pozulması kimi şəşirdib haray – həşir salan beynəlxalq hüquq müdafiəçiləri, o cümlədən özlərini insan haqlarının müdafiəçisi kimi təqdim edən beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanda açıq şəkildə baş verən insanların ifadə azadlığının, azad toplaşma hüququnun kobud şəkildə pozulmasını, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən lüzumsuz yera güc tətbiq olunmasını, KİV-in sərbəst fəaliyyətinə imkan yaradılmamasını “gör-mür” və bu barədə bir kəlmə də danışmırlar. Beynəlxalq ictimaiyyətə də bəllidir ki, Qərbin “önəm verdiyi” bütün dəyərlər Ermənistanda ayaq altına atılıb. Burda haqlı sual yaranır: Görəsən Qərb niyə susur, nəyi gözləyir? ABŞ Dövlət Departamenti, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, ATƏT-in Media Azadlığı üzrə nümayəndəsi, ABŞ-in Ermənistandakı səfiri, Qərb ölkələrinin Ermənistandakı səfirlilikləri özlərini elə aparırlar ki, sanki bu ölkədə heç nə baş verməyib və baş verənlər də beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsindədir.

Yaxın illərdə baş verənləri gözlərimiz önünə gətirsək, bir daha məlum olar ki, Qərbin özünü görməzliyə vurması birinci hal deyil. Ermənistanda müxalif siyasetçi və jurnalist Mher Yeqizaryan həbsxanada etdiyi aclıqdan sonra vəfat etmişdi. O zaman da beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən gənc müstəqil dövlətlərə “demokratiya dərsi” keçən Qərb də bu acımacaqlı hadisəyə münasibət bildirmədi. Bütün bunlar Paşinyanı və onun komandasını daha da azınlasdırıb. Növbəti hədəf isə indiki iqtidarın

siyasetini kəskin təqnid edən “Çiçəklənən Ermənistən” partiyasının sədri, Ermənistən parlamentindəki “Sarukyan” fraksiyəsinin lideri, milyonçu deputat Qaqik Sarukyan oldu. Məlum olduğu kimi, Ermənistən baş prokurorun təqdimatı ilə onun deputat toxunulmazlığı parlament tərəfindən ləğv edilib. Q.Sarukyan ölkənin təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən ifadə vermək üçün istintaqa cəlb edilib. Deputatın həbs ediləcəyi istisna olunmur. Q.Sarukyanın məhz N.Paşinyan hakimiyyətini təqnid etməsindən sonra təzyiqlərə məruz qalması baş verənlərin siyasi təqib olduğunu sübut edir.

Q.Sarukyanla bağlı son hadisələr fonunda “azadlıq carçası” olan bəzi beynəlxalq təşkilatların, QHT-lərin və bir sıra Qərb təşkilatlarının növbəti səssizliyi, “demokrat” baş nazirin ərköyülüyü, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmətsizliyinə heç bir münasibət bildirməmələri heyət doğurur.

Deputat Q.Sarukyanın tərəfdarlarının Ermənistən parlamentinin önünde etiraz aksiyası keçirməyə cəhd göstərərən ölkənin təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən onun qarşısının kobuduqla alınması və yüzlərlə adamın, hətta fraksiyanın üzvü olan 20- yə qədər deputatın saxlanılması, aksiyani işıqlandıran jurnalistlərə qarşı polisin güc tətbiq etməsi də beynəlxalq ictimaiyyətin “gözünə görünmədi”. Qərb isə özünü elə apardı ki, sanki Ermənistanda baş verən antidemokratik hərəkətlər barəsində heç nəyi eşitməyib və heç nəyi görməyib. Bütün bunlardan sonra Qərbin gənc müstəqil dövlətlərə “demokratiya dərsi” keçməyə mənəvi haqqı çatır mı? “Öz gözündə tük axtaran” belə hüquq müdafiəçiləri, əslində, özlərini gülünç vəziyyətə qoyurlar.

Artıq yerli siyasi xadimlər də etiraf edirlər ki, Nikol Paşinyan ölkəyə rəhbərlik edəndən Ermənistən beynəlxalq

aləmdə gülüş hədəfina çevirilib. İyun 18-də Şərq Tərəfdəşligi ölkələrinin videokonfrans formatında keçirilən sammitində də bunun şahidi olduq.

Ermənistən baş naziri tədbirdəki çıxışı zamanı ingilis dilində kağızdan oxuyarkən beynəlxalq aləmdə qəbul olunmuş “Naqorniy Karabagh” sözünü işlədir, ermənicə çıxışında isə “Artsax” deyərək özünü növbəti dəfə ifşa etdi. Bu, bir daha onu göstərir ki, Ermənistən baş naziri yalnız daxili auditoriyaya hesablanmış çıxışlarında beynəlxalq aləmin tanımadığı “Artsax” ifadəsini işlədir.

Paşinyanın sammitdəki çıxışı həm də Ermonistən baş nazirinin “ingilis dili səviyyəsini” də bir daha göstərdi.

Bununla yanaşı, Nikol Paşinyan çıxışında koronavirusla mübarizə üçün ehtiyacların ödənilməsi məqsədilə Avropa İttifaqından 92 milyon avro həcmində yardım aldılarını da qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti isə çıxışında vurğuladı ki, ölkəmiz pandemiya ilə mübarizə üçün Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon dollar könülü maliyyə yardımını ayırmışdır. Eyni zamanda, Azərbaycan 29 dövlətə humanitar yardım göstərmiş və bu işi davam etdirir. Bu, Azərbaycanla Ermənistən arasında bütün sahələrdə olduğu kimi, iqtisadi sahədə də müqayisə edilməyən nisbetin mövcudluğununu nümayiş etdirən əsaslı faktdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanı koronavirusla mübarizədə nümunəvi ölkə adlandırır, Ermənistən isə virusla mübarizə üçün, sadəcə, məqsədli şəkildə pul dilənir. İşgalçi ölkənin rəhbəri növbəti dəfə pat vəziyyətinə düşdü.

Ermənistən hazırlıda faşist ideologiyasına meyilli və ölkənin bu üsulla idarə edilməsi bir daha sammit iştirakçılarının diqqətinə çatdırıldı. Prezident İlham Əliyev son vaxtlar çıxışlarında bu məqamı dəfələrlə vurgulayıb: “Ermənistanda faşistlərə abidələr ucaldılır, bugünkü Ermənistən rəhbərliyi faşistlərə xidmət etmiş adamı qəhrəman kimi təqdim edir. Bu, nəyi göstərir?! Onu göstərir ki, Ermənistənə hakimiyyət dəyişə bilər, amma bu ölkənin terrorçu və faşist mahiyyəti dəyişməz olaraq qalır və bunu hər kəs bilməlidir. Bütün dünya bilməlidir”.

Çingiz QƏNİZADƏ,
Demokratiya və İnsan Hüquqları
Komitəsinin sədri,
hüquq üzrə fəlsəfə doktoru